

عنوان مقاله:

بررسی و ارزیابی کتاب ایدئولوژی و اتوپیا: مقدمه ای بر جامعه شناسی شناخت

محل انتشار:

پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه های علوم انسانی، دوره 18، شماره 12 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

فرهنگ ارشاد - استاد تمام گروه جامعه شناسی، دانشگاه اهواز

خلاصه مقاله:

منظور مانهایم از تدوین کتاب ایدئولوژی و اتوپیا درواقع، طرح اصول کلی و مبانی جامعه شناسی شناخت است. پرسش بنیادین و آغازین او درباره «چگونه اندیشیدن» آدمیان است. او در این کتاب، شیوه اندیشیدن افراد و به ویژه روشن فکران را باتوجه به زمینه اجتماعی و تاریخی زمانه ای که اندیشه در این ظرف مکانی زمانی صورت می پذیرد موردبحث قرار می دهد. به دنبال همین امر، تدوین کتاب ایدئولوژی و اتوپیا، محصول دوره تاریخی بحران زده کنونی، به ویژه در زمانه پرتلاطم کشورهای مجارستان و آلمان در سال های بین دو جنگ جهانی و به قدرت رسیدن فاشیزم در اروپاست. او کوشش می کند به مبانی چگونگی تفکر و شناخت دست یابد، ولی البته راهی برابراهی از این بحران فکری نمی یابد. هرچند او خود تحت تاثیر همین شرایط از زادگاهش بوداپست و مجارستان به آلمان و سپس به انگلستان مهاجرت می کند. برخی مفسران کتاب مانهایم را اثری فلسفی دانسته اند، ولی او به نظر خودش می کوشد تا با دست یافتن به مبانی عینی و واقعی تفکر و شناخت و باتوجه به اصل نسبت گرایی (ارتباطی) اندیشه با شرایط تاریخی اجتماعی از مباحث انتزاعی فلسفه فاصله بگیرد.

کلمات کلیدی:

ایدئولوژی، اتوپیا، شناخت شناسی، معرفت، نسبت گرایی، چشم اندازگرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1330226>

